

Til: AVDELINGSSTYRET
Fra: DEKAN
Saksframlegg ved: Arnulf Omdal
Dato: 02.06.06

A 16/06 / Faglig organisering ved ALT (revidert framlegg)

Vedlegg:

1. Uttalelse fra engelskseksjonen
2. Uttalelse fra KRL
3. Uttalelse fra Naturfag
4. Uttalelse fra Norsk
5. Uttalelse fra oppdragskontoret
6. Høringsnotat av 06.05.06

Det vises til tidligere utsendt saksframlegg. Etter høringsfristens utløp 31. mai forelå høringsuttalelser fra 4 fagseksjoner (vedlegg 1 – 4). I tillegg kom det en særskilt kommentar fra oppdragskontoret (vedlegg 5). På grunnlag innkomne høringsuttalelser og gjennomført høringsmøte 1. juni d.å oversendes dette reviderte saksframlegget til Avdelingsstyret, slik som varslet tidligere.

I. Høringsuttalelsene – tilskjæring av programområdene

Høringsuttalelsene dreier seg i hovedsak om spørsmålet vedrørende 'større faggrupper'. Dette temaet blir tatt opp i løpet av neste studieår. Fokus for dette saksframlegget er tilskjæring av avdelingens programområder. Det er spesielt naturfag som gir en vurdering av dette høringstemaet i sin uttalelse (vedlegg 3):

Det ble også stilt spørsmål om å organisere lærerutdanningen i de to programområdene er den gunstigste løsningen. Den opprettholder en todeling av lærerutdanning der de obligatoriske fagene i 1. og 2. år fremstår som allmennlærerutdanning mens 3. og 4. året fremstår som videreutdanning. Det gir et stort bidrag til manglende helhet i utdanningen, der valgfagene befinner seg i et slags vakuum.

En betingelse for å bestemme hvordan den fremtidige organisering av programområdene i ALU skal være, er at det foretas en evaluering av den ordning vi nå har med tanke på å finne ut om den er den gunstigste løsningen.

For øvrig peker flere uttalelser (naturfag og norsk) på at før en eventuelt går inn i en større prosess med faggrupper neste studieår, bør lærerutdanningens to funksjoner og samspillet mellom dem (programansvarlig og team) vurderes nærmere.

Oppdragskontoret peker i sin kommentar (vedlegg 5) på behovet for å etablere en fast faglig ledelsesfunksjon innen oppdragsområdet:

Oppdragsvirksomheten har behov for tett samspill med programområdene både for lærerutdanning, tegnspråk- og tolkeutdanning samtidig som det bør samspilles gradvis mer med FoU. Oppdragsvirksomheten gir mange muligheter for utvikling og læring i egen organisasjon, men pr i dag mangler vi funksjonen som sikrer den faglige samordning og kvalitet.

II. Høringsmøte 01.06.06 - tilskjæring av programområdene

Det ble gjennomført et høringsmøte ved avdelingen for alle tilsatte 1. juni d.å. Som i høringsuttalelsene lå hovedblikket også her på temaet faggrupper. Synspunkter som gjaldt tilskjæringen av programområdene var:

- Skepsis mot å dele lærerutdanningen i 2 programområder. Studiet oppleves da som 2-delt (obligatoriske fag og fagfag/fordypning).
- Det er forståelse for hensiktsmessigheten av 2 programansvarlige for lærerutdanningen, siden området er så omfattende. Likevel kunne det vært bra med en "leder"- og "nestleder" – funksjon (ryddigere linjeledelse).
- Vi bør ikke tenke kortsiktig. Derfor bør vi ikke foreta endringer nå. De ulike lederfunksjonene er nye, og har ennå ikke satt seg. Og vi kan oppleve endring enda en gang av allmennlærerutdanningen i kjølvannet av NOKUT-evalueringen. Derfor kan det være hensiktsmessig å ikke endre programområdene for lærerutdanningen i denne omgangen.

III. Tilskjæring av programområdene - oppsummering

Dekans oppfatning er at verken i høringsuttalelsene eller på høringsmøtene kom det fram sterke meninger om selve tilskjæringen av programområdene innen lærerutdanningen. Det er rammeplanen for allmennlærerutdanning som har gitt oss en 2-delt allmennlærerutdanning, med en obligatorisk og en valgfri del. En kan vanskelig se at vår lokale utforming med 2 formelle programområder skaper 2-deltheten.

Det at vi har to programansvarlige på lærerutdanningen er hensiktsmessig, fordi feltet er stort og fordi de to faglige lederne kan støtte og utfylle hverandre i arbeidet. Tanken om en "leder/nestleder"-funksjon kunne muligens økt klarheten i linjeledelsen.

I sum legger dekan til grunn at det verken er grunnlag eller formålstjenlig å endre tilskjæringen av programområdene på lærerutdanning nå. Vi har gjennomført en rekke endringer de senere år. Dessuten vil den forventede sluttrapporten fra NOKU-evalueringen temmelig sikkert bane veien for en ny allmennlærerutdanningsreform i løpet av relativt kort tid. – Disse vurderingene ligger derfor til grunn for forslaget til vedtak.

Programområdet tegnspråk- og tolkefag er ikke berørt i verken høringsuttalelser eller på høringsmøtet.

IV. Skepsis med for mange nivåer/leder-/funksjonsstrukturer

Høringsutkastet (pkt 3.4) tar til orde for en konsentrasjon av funksjoner ved avdelingen (jfr vedlegg 6, avsnitt 3.4 *Vi bør konsentrere funksjoner*):

Vår avdeling har mange funksjoner spredt på en rekke faglig tilsatte innen lærerutdanningen, i et omfang som ikke står i forhold til volumet på virksomheten vår (antall studenter og tilsatte):

- *Programansvarlige, Teamledere/Trinnledere, Seksjonsledere, Samlingsstyrere i enkelte seksjoner, Skikkethetsansvarlig, Internasjonal koordinator*

Innsatsen som nedlegges er stor fra de som innehar disse funksjonene. Men spredningen fører til vanskelige kommunikasjons- og beslutningslinjer. Uklare ansvarsområder i de mange grenseflatene er en uønsket, men naturlig følge av det funksjonslappeteppet vi har her på Rotvoll. Et mål med endringen av den faglige organiseringen bør derfor være at vi får klarere linjer og bedre konsentrasjon av funksjonene, som gjør det lettere for våre studenter, tilsatte og andre interne/eksterne brukere å kunne orientere seg.

Den holdningen som signaliseres her fikk for øvrig sin støtte både i høringsuttalelser og særlig på høringsmøtet 1. juni. Det kom fram klar skepsis mot å ha for mange nivåer og funksjoner på avdelingen vår.

V. Stabsfunksjoner mv

FoU-lederfunksjonen vil sjølsagt fortsette, og da som stabsfunksjon. Begrunnelsen for denne formalendringen ligger i høringsutkastets punkt 2.4, og er som kjent knyttet til en harmonisering av programansvarlig-funksjonen (vedlegg 6).

Som nevnt i høringsutkastet vil det være aktuelt å vurdere en viss stabsfunksjon funksjon for om mulig å gjøre et løft i forhold til *rekruttering* til mastergrad.

VI. Faggrupper

I henhold til Strategisk plan 2006-2010 skal vi ”...organisere våre fagmiljøer i større faggrupper i tett samarbeid med praksisfeltet”. Området er omtalt i høringsnotatet. Naturlig nok er det nettopp dette tema som har hatt fokus i høringsuttalelsene og på høringsmøtet 1. juni. Dekan vil gi en kort orientering muntlig om spørsmålet på Avdelingsstyrets møte 8. juni. Saken vil bli tatt opp igjen i løpet av neste studieår, som nevnt i høringsnotatet.

VII. Forslag til vedtak - tilskjæring av programområdene ved avdelingen

Dekan viser til overstående og fremmer følgende

forslag til vedtak:

1. *Det foretas ingen endring av programområdene på allmennlærerutdanning. De to programområdene skal fortsatt være:
Programområde 1. – og 2. studieår
Programområde 3. – og 4. studieår*
2. *Programområdet tegnspråk og tolkeutdanning fortsetter uendret.*
3. *FoU som programområde avvikles med virkning fra 01.08.06, som følge av høgskolens harmonisering av programansvarligfunksjonen. Funksjonen som FoU-leder fortsetter uendret som stabsfunksjon.*

VEDLEGG 1:

Engelskseksjonen

HiST avd lærer- og tolkeutdanning

FAGLIG ORGANISERING VED AVDELING FOR LÆRER-OG TOLKEUTDANNING

Foreløpige korte kommentarer da dette må drøftes mer i nåværende engelskseksjon.

1. Litt om organisasjonen:

Organisasjonsstrukturen i det faglige arbeid synes å være:

Programlederfunksjonen med arbeidslederfunksjon ”styrer” og ”koordinerer” alle aktiviteter gjennom studieåret. Her skal da saker utredes, diskuteres og vedtas. Teamene v/teamleder setter vedtakene ut i livet som utøvende organ.

Dagens fagseksjoner v/leder er kun et ”henvendelses- og koordineringspunkt”.

Kommentarer:

1. Det kan vurderes om programansvarlig-funksjonen fungerer helt etter dette opplegget. Det er svært positivt at dette har gitt et forum for drøfting av felles opplegg etc. På den annen side har ikke saksutredningen støtt vært tilstrekkelig. Dette går på ressurser til å gjennomføre dette arbeidet, ikke på person.
2. 4. årstrinn mangler det utøvende ledd – teamfunksjonen. I den grad vedtak har blitt satt ut i livet har seksjonene utøvd. De har dermed gjort arbeid de ikke skulle gjøre og gått langt ut over den myndighet de er tillagt.

2. Litt om NOKUT kritikk, oppfølging og kommentarer til dette i notatet:

Mye av det som har skjedd organisasjonsmessig synes å være et svar på ”uklare organisasjonsstrukturer og ledelse”, ”gi et likt tilbud for alle studenter” etc.

Svaret synes i prinsippet å være: Det har vært for mange kokker som har fått/tilrevet seg myndighet og dette har gitt alt for mye søl.

Den faglige ansvarslinje som rydder opp i dette er altså:

Dekan – Programansvarlig – Teamleder – Faggrupper (som erstatter fagseksjon)

Kommentarer:

1. Dette kan langt på vei fungere under den forutsetning at arbeidsoppgaver og ansvar er klare og konkrete og at tilstrekkelig ressurs tilføres til alle ledd for å sikre kvalitet (se kommentar programlederfunksjon over)
2. Teamleder som funksjon blir klar og utvetydig for alle årstrinn, også 4.
3. Faggruppefunksjonen og dens ansvarsområde må helt spesifikt avklares. Det samme gjelder ressurser som avsettes til dette. Hvilke spesifikt ansvar får leder/lederskapet her? Overtar den kun den funksjonen seksjonene har på papiret i dag som ”henvendelses- og koordineringspunkt”?
4. Det kan vel nesten umulig tenkes at et lederskap i en faggruppe kan ivareta alle de ofte fagspesifikke arbeidsoppgaver seksjonene utfører i dag: Planlegging, fagplaner, fagspesifikke uttalelser, ressursavtaler, organisert og annen kontakt med studenter etc.
5. Er det altså mulig å tenke seg at det fagspesifikke nivået fjernes?
6. Det er ingen tvil om at slike faggrupper kan være et viktig ”**faglig** forum”.

Sluttkommentarer:

1. Det er sikkert riktig når notatet refererer til at det kan dreie seg om en kamp om hegemoni mellom ”fagseksjoner” og såkalt ”helhetlig styring”. Er det klokt, og faktisk reelt, at det samtidig og implisitt

signaliseres at den ene sida representerer det positivt framtidsrettede? Det samme kommer til uttrykk der det refereres til endringsskepsisen til faglig personale. Det er sannsynligvis ikke slik at problemet er en skepsis til mellomlederfunksjon som sådan.

2. Klarhet i struktur, ansvar og ressurstilgang blir helt avgjørende.
3. Selv med faggrupper (som en må anta har et lederskap) kan seksjonsnivået vanskelig strykes. Det kan bli kaos i stedet for innovasjon.
4. Selve sammensetningen av faggruppene må slikt som antydnet uansett vurderes nærmere. Dette gjelder også vårt fag engelsk.

For seksjonen
Kolbjørn Skaar

Vedlegg 2:**Høringsuttalelse fra KRL-seksjonen angående faglig organisering ved avdeling for lærer og tolkeutdanning**

Kommentarene gjelder først og fremst punkt 5 – om organiseringen av dagens fagseksjoner i et mindre antall faggrupper.

- I dagens organisasjonsstruktur har fagseksjonene en uavklart rolle i forhold til teamene. Når faggruppen nå skal erstatte dagens fagseksjoner etterlyser vi derfor en større klargjøring av faggruppens plass i organisasjonsstrukturen. Hvordan forholder organiseringen av faggrupper seg til teamorganiseringen? Hvilken plass skal faggruppen ha i avdelingens organisasjonskart? De nåværende fagseksjonene representerer skolefag. I henhold til strategiplanen skal satsningsområdet for lærerutdanningen være bl.a. skolefag og fagdidaktikk (jfr. punkt 3.2) Hvorfor er det da så viktig å organisere bort fagseksjonene som representerer skolefagene?
- Det synes også svært uklart hvilken *funksjon* en slik faggruppe skal ha. Dokumentet fra dekan relaterer dette bl.a. til FOU: Faglig nyutvikling, tverrfaglige prosjekter og et nærmere samarbeid med praksisfeltet. Betyr dette at én struktur knyttes til daglig undervisning (fag i samarbeid på team og trinn), og en annen struktur (faggrupper) med hovedfokus på FOU? De to strukturene synes ikke å være helt kompatible. Hvordan tenker man seg eventuelt koordineringen her?
- Videre argumenterer dokumentet for endringer på bakgrunn av evaluering av allmennlærerutdanningen, bl.a. ”lite samarbeid og sammenheng mellom praksisfeltet og høgskolen”, jfr. punkt 2.2. Etter vårt syn vil imidlertid en slik organisering ikke nødvendigvis styrke nærheten til praksisfeltet. Snarere tvert i mot. Det daglige arbeidet finner sted på team – og seksjonsnivå. Nærheten til praksisfeltet starter her. Etter vårt syn er dermed team – og seksjonsnivået det naturlige rammen for et samarbeid om en mer praksisnær FOU. På den bakgrunnen synes oppretting av nok et nivå (faggrupper) å svekke samarbeid og sammenheng mellom praksisfeltet og høgskolen, snarere enn å styrke det.
- Det er videre uklart hvordan faggruppen skal ledes. Får hver faggruppe en administrativt ansatt? Eller skal den fagpersonen som blir satt til å lede en slik gruppe ta seg av alle administrative oppgaver som hittil har ligget på seksjonsleder og teamleder og samlingsstyrer etc.? Utpekes vedkommende av dekan eller velges vedkommende internt i faggruppen? Hvilke ressurser legges til faggruppen? Hvordan fordeles ressursene? En tidlig klargjøring av dette er viktig med henblikk på å unngå interne maktkamper i faggruppene.
- Når det gjelder hvilke fag som skal utgjøre faggruppen, kan man argumentere langs ulike linjer - og mye avhenger av hva faggruppen skal være/brukes til; primært forskning og sekundært undervisningsarbeid, eller omvendt? For å implementere forordninger ovenfra/fra strategisk plan? For KRL sin del har seksjonen følgende forslag til sammensetning av faggruppe:
KRL, samfunnsfag, musikk, Kunst og håndverk, Mat og Helse.
Både samfunnsfag og de estetiske fagene er fag som åpner for gode faglige samarbeidsmuligheter med KRL-faget. I tillegg er fagseksjonene noenlunde jevnbyrdige i størrelse, og vil dermed fremstå som mer jevnbyrdige parter i samarbeidet.
En faggruppe i tråd med Eksempel 1 i notatet fra dekan vil være vårt andrevalg. : *Engelsk, norsk, KRL, samfunnsfag.*
Vi stiller oss for øvrig positive til forslaget fra dekan om å plassere en såpass stor seksjon som pedagogikk alene, dette med bakgrunn i størrelsesforholdet i en faggruppe.

- Et hermeneutisk innspill tilslutt: Vi anbefaler at kritikk fra vitenskapelige ansatte mot organisatoriske endringer mindre eksplisitt omtales som en slags teoretisk fundert forventet motstand i utviklingen av en bedre organisasjon, jfr. punkt 2.3. Dette kan gi et inntrykk av at kritikk fra fagpersonalet ikke tas på alvor, men kun bekrefter riktigheten i de organisatoriske endringene.

KRL-seksjonen

Vedlegg 3

HØRINGSUTTALELSE FRA NATURFAGSEKSJONEN **Faglig organisering ved avdeling for lærer- og tolkeutdanning**

INNLEDNING.

Vi viser til dokumentet av 06.05.06 fra dekan Arnulf Omdal hvor fagseksjoner anmodes om å komme med høringsuttalelse vedrørende forslag til endring av faglig organisering.

Fagpersonalet ved seksjonen har drøftet dokumentet i møte 23.05.06, og synspunkter refereres herved som høringsuttalelsen. Når det ikke kan leses eksplisitt om endringer i funksjoner også medfører endringer i ansvar og ressurser, tar vi forbehold i at våre uttalelser gjenspeiler denne usikkerheten.

KOMMENTARER TIL:

1.3

1.

Allmennlærerutdanningen er splittet i 2 programområder, med to programansvarlig i 50% stilling. Her stilles spørsmål: Fungerer dette?, Er 50% nok? Det merkes manglende helhet sett fra studentenes ståsted.

Fagseksjonens eller den administrative enhet som skal utføre de faglig/administrative oppgaver som seksjonene i dag utfører bør iallfall styrkes.

Det ble også stilt spørsmål om å organisere lærerutdanningen i de to programområdene er den gunstigste løsningen. Den opprettholder en todeling av lærerutdanning der de obligatoriske fagene i 1. og 2. år fremstår som allmennlærerutdanning mens 3. og 4. året fremstår som videreutdanning. Det gir et stort bidrag til manglende helhet i utdanningen, der valgfagene befinner seg i et slags vakuum.

En betingelse for å bestemme hvordan den fremtidige organisering av programområdene i ALU skal være, er at det foretas en evaluering av den ordning vi nå har med tanke på å ifølge ut om den er den gunstigste løsningen.

2.

Det synes vi er fornuftig, og det virker som programområdet fungerer godt og helhetlig.

3.

Det finnes argumenter både for og mot at FoU leder skal være faglig tilsatt. En slik avgjørelse bør være fundert på en gjennomgang av de oppgaver og ansvar som skal ligge til funksjonen.

4.

Med bakgrunn i tidligere års, samt årets søkertall til mastergradsstudiene anser seksjonen opprettelsen av en stabsfunksjon tilknyttet mastergradsstudiene som svært viktig. Det er også viktig at de fagområdene som har mastergrader trekkes inn i dette arbeidet og at vi får til et tettere samarbeid mellom masterutdanningene.

5.

Gitt at avdelingsstyret ikke ønsker å omgjøre vedtaket om omorganisering fra seksjoner til et mindre antall faggrupper vil følgende være vesentlig for gjennomføring av denne endring:

1. Ikke for mange nivåer og organisatoriske enheter

2. En gjennomgang av oppgaver myndighet/ansvar som ønskes delegert til organisatoriske enheter under programansvarlig
3. Et fornuftig antall personer i hver enhet (ikke for store enheter, men enheter store nok til å gi mulighet til fleksibel organisering av faglige oppgaver og muligheter for utveksling av faglige synspunkter (i en lærerutdanningskontekst – ikke bare en akademisk fagseksjonskontekst)
4. En styrking av de faglig ansattes mulighet til å drive faglig virksomhet (inkludert tid til faglig samarbeid med kolleger) gjennom økt ressurstilgang til faglig/administrative oppgaver. En registrering av tidsbruk hos seksjonsledere og andre som utfører faglig administrative oppgaver for seksjonene burde vært gjort høsten 2006 som grunnlag for vurdering av ressursbehov for fremtidige ledere av faggrupper/seksjoner. Den rollen seksjonslederne har fylt som praktiske administratorer av seksjonens personale heri inkludert ressursregnskap og arbeidsplaner for de enkelte tilsatte samt arbeid med semesterplaner, tilsetninger, eksamener etc. burde også vært vurdert. Det står helt klart for de fleste som har vært i rollen som seksjonsleder at uten det arbeidet disse har lagt ned ville ikke organisering og gjennomføring av studiene ved avdeling vært mulig.

6.

Enkelte mener at fagseksjonene bør styrkes. Slik det er nå er det for mange arenaer - programområder, trinn, team, faggrupper, fagseksjoner, og sannsynligvis flere undergrupperinger som er styrende for det faglige arbeidet og den fagtilsatte ved avdelingen.. Som fagpersonale mener vi å besitte faglig integritet for å gi mest mulig av egen fagkompetanse til lærerstudenter som skal rustes til fremtidig arbeid i skolen.

II PROGRAMOMRÅDENE – EN VURDERING

2.1

Programområdene slik de fremstår i dag, er problematisert i 1.3 og under.

2.2

Dette er viktige spørsmål som tas opp. Sett fra de fagene sin side som først tilbys studentene i 3. og 4. studieår, er muligheten for å få utøve fagpraksis også i det tredje året viktig. Her bør det kanskje diskuteres om det er mulig å legge all obligatorisk allmennpraksis til de to første år slik at 3. års praksis kan være fagrettet.

Funksjoner som i dag er tillagt seksjonsledere og som er av uvurderlig betydning for den løpende gjennomføring naturfagenes studier i 3. og 4. år må i en fremtidig organisasjon ivaretas på en måte som tilfredsstiller både fagets og de faglige tilsatte og avdelingens/teamenes behov.

For å minimalisere byråkratiet kan det kanskje diskuteres om ikke fremtidige faggruppeledere til en viss grad vil kunne erstatte dagens trinn/teamledere for 3./4. år, og at de felles oppgaver som ikke kan løses av faggruppene kan ligge igjen hos programansvarlig. Dette forutsetter faggrupper som er sammensatt av fag som vil ha felles nytte/gevinst av å være i samme faggruppe i forhold til hvilke studenter som har valgt fagene. (eks. matte/naturfag i forhold til realfagsløpet). Her bør det også legges opp til en diskusjon av om en bør lage bundne fagkombinasjoner i sterkere grad enn i dag slik at studentene velger "pakkeløsninger" for 3. og 4. år.

2.3

En organisasjon som skal fungere bør ha mellomledere med personalansvar som ikke forholder seg til flere faglige ansatte enn at de kan gi løpende god oppfølging. Enkelte organisasjonsteoretikere antyder ned i så lite som 6-12 ansatte, mens mange organisasjoner i praksis operer med "avdelinger" på 20-25 underlagt samme leder med personalansvar.

ALT bør diskutere funksjonen som programansvarlig i forhold til faggruppelederfunksjon (jfr. arbeidslederfunksjonen som nevnes i pkt. 2.4), og hvordan rekruttering til disse funksjoner/stillinger i fremtiden bør gjøres.

Skal de velges (som rektor/dekan ble gjort tidligere), skal de tilsettes på åremål, skal de utpekes av dekan, eller skal de gå "på omgang". Kanskje bør det også være ulike modeller for de to nivåene faggruppe og programområde. Dette er meget viktige spørsmål for de faglig ansatte dersom man skal bevare entusiasme, lojalitet, integritet og tillit til egen organisasjon.

En bør samtidig vektlegge få nivåer og enkle funksjonsfordelinger dersom ALT skal bruke energi på endring av organisasjonen. Små enheter med tett kontakt med arbeidsleder samtidig som en ønsker få nivåer kan bli en selvmotsigelse når en organisasjon er på ALT's størrelse eller mer. Her er det viktig å tenke målsetting/funksjon FØR en konkluderer med den ene eller andre løsning.

2.4

Grunnutdanningen er allmennlærer, men kan utdanningen deles i ulike programmer, der et program er en "retning" i ALU, jfr det som er skrevet i pkt. 2.2 om "pakkeløsninger" for 3. og 4. år.

2.5

A)

For mange fag som går i 3. år er det ingen mulighet til å gi fagpraksis for allmennlærerstudenter, dvs. ingen fagpraksis i 3-årig bachelor. Vi ønsker at allmennpraksis forsvinner fra det 3. året.

Vi stiller også spørsmålstegn ved de tverrfaglige ukene (obligatoriske tema for 3.klasse) når vi har både 3. og 4. klasser samlet. Disse ukene bør i tilfelle være frivillige, med utdeling av "diplom" for fullført deltakelse, og arrangeres ved starten eller slutten av hvert semester.

B)

Ingen kommentar

C)

Som nevnt i 1.3.3

D)

Kommentert i 1.3.4

2.6

Man vet per i dag noe om ressursbruk for enkelte seksjoner til faglig/administrativt arbeid knyttet til seksjonsnivået. (Se også kommentar til pkt.1.3, underpunkt 5 over). Man vet også fra organisasjonsteorier noe om energibruk knyttet til omorganisering og om "overhead" knyttet til innføring av nye administrative enheter.

Det bør derfor ligge som en premiss overfor avdelingsstyret at en omstrukturering koster. Dette både i omorganiseringsfasen, men også ved at en budsjetterer med økte ressurser til faglig/administrativt arbeid slik at FOU, og andre fagressurser som i dag spises opp av administrasjon kan frigjøres til å forbedre avdelingens faglige arbeid med å utdanne gode lærere.

III. FAGGRUPPER INNEN LÆRERUTDANNINGEN VED ALT

3.1

Som nevnt i punkt 1.6 ønsker enkelte på seksjonen en styrking av fagseksjonene. Man kan velge forskjellige løsninger. Noen av oss er mindre opptatt av hvordan administrasjonens vesen vokser som resultat av uklare og krumspringende rutiner av diverse organer i selve systemet.

For fagpersonal og på fagnivå er det vesentlig med faglig tilhørighet for identitet og fagintegritet.

3.2

Dette er et viktig punkt, og dette bør videreutvikles utover høsten før en drar konklusjoner om fremtidig organisering av faggrupper.

3.3

Dette er spennende tanker og et flott utgangspunkt for en diskusjon utover høsten, men som sagt over; endelig modell må avspeile klare mål for hva man ønsker, og hvilke funksjoner som vil bli lagt til nye enheter. Men viktig at det allerede nå legges inn premisser om kostnader da dette vil koste ressurser dersom det skal bli vellykket.

Det er også viktig, mener enkelte, at man kan tenke nytt, og for eksempel organisere fag i grupper ut fra retninger/"pakkeløsninger" og at dette muligens også kan gjenspeile seg i organisering av programområder. Skal pedseksjonen fungere som egen faggruppe, eller bør pedagoger inn i faggrupper for å skape en mer helhetlig lærerutdanning. Det vil også gi muligheter for å sette pedagogikken nærmere inn i faglige rammer, noe mange studenter savner i dagens utdanning. Enkelte deler av pedagogikkfaget, for eks. spes. ped. og sos. ped, bør i så fall få plass i en retning.

Med større faggrupper, kan fagutvikling kan skje gruppen, som kan bli et større forum for forskning og undervisning, men det er fremdeles viktig at fagenes egenart beholdes og sikres utvikling innen gruppen..

3.4

Dersom den faglige utviklingen fortsatt skal ivaretas av seksjonslederen med seksjonsstørrelser på dagens nivå bør disse uansett tilgodesees med mer ressurser enn det som er tilfellet i dag.

KONKLUSJON

Mange av oss stiller et spørsmål til utbyttet av nok en omorganisering, spesielt siden de endringer som er gjort den siste tiden ikke er evaluert.

To krav må fylles for at faggruppeorganiseringen skal lykkes:

En økning i ledelsesressurs, og utvidete muligheter til selvutvikling innen fagområdet. Det er også viktig at fagene og fagintegriteten og – utviklingen ikke blir borte ved en eventuell omorganisering.

Andre deler av ledelsesstrukturen må endres samtidig. Ellers er det fare for at ny organisering bare vil føre til frustrasjon.

Dokumentet er forfattet av George Sundt, Jardar Cyvin og Kari Feren, med bakgrunn i Ragnhild Lyngveds referat fra seksjonsmøte om saken.

Trondheim 31. mai 2006

For naturfagseksjonen

Kari Feren, seksjonsleder

Vedlegg 4

Norskseksjonen har i møte 30.mai diskutert det utsendt notatet og avgir følgende uttalelse:

Høringsuttalelse fra norskseksjonen om

”Faglig organisering ved avdeling for lærer- og tolkeutdanningen”

Generelle merknader som også berører punkt 1.3.1 Endring av programområder

Vi viser til punkt 3.4 i notatet der det framgår at et av målene for det foreliggende forslag om ending av den faglige organisering, er å få ”..klarere linjer og bedre konsentrasjon om funksjonene”. For dette formål vil vi etterlyse en evaluering av de sist etablerte organiseringsendringene, nemlig programansvarligfunksjonen og organiseringen i klassevise team. Vi ser det naturlig at en slik evaluering, som også er etterspurt av avdelingsstyret, kommer *før* en eventuell endring av hvordan fagseksjonene er organisert.

Til punkt 1.3.4 Stabsfunksjon til utvikling og rekruttering av masterstudier

Her er det, slik vi ser det, snakk om tre ulike funksjoner, hvorav bare den andre vil være en ren stabsfunksjon.

- Utvikling av nye mastergradsprogrammer. Dette må etter vår mening gjøres av de involverte fagmiljøene
- Direkte informasjon utad, dvs en media- og pressemedarbeiderfunksjon. Dette er delvis et ansvar for HIST sentralt.
- Faglig utvikling innenfor hvert av de allerede etablerte mastergradsprogrammene, samt rekruttering blant egen studenter. Denne siste funksjonen må ligge på fagnivå. Den viktigste rekrutteringen til mastergradstudiene er, og vil fortsatt være, god undervisning på grunnutdanningen, samt markedsføring av de faglig tilsatte som står for mastergradsutdanningen.

Vi vil dermed konkludere med at det neppe trengs en full stilling i staben til dette og at den funksjonen som trenger å fylles er en media- pressemedarbeiderfunksjon som profilerer lærerutdanning.

Til punkt 1.3.5 Organisering av faggrupper i stedet for fagseksjoner

Organiseringen av lærerstudiet er, med unntak av pedagogikk, bygd opp etter organiseringen av fagene i grunnskolen og organiseringen av læreplanene. Så lenge vi ønsker å gi en skikkelig faglig og fagdidaktisk ballast knyttet til skolefagene, og så lenge vi tilbyr kurs som er organisert etter den lesten, vil fagseksjonene være en helt vesentlig faglig-organisatorisk enhet. Vi kan ikke se annet enn at vi trenger *mer* faglig samarbeid i seksjonene, ikke mindre. De fagene som har tilbud på ulike nivå (130, 230, master) trenger også å holde den faglige diskusjonen innad i seksjonen sterk og levende, slik at det blir sammenheng og progresjon i studietilbudene. Mer og mer ser vi også at studentene våre trenger faglig fordypning og forankring.

Av notatet framgår det av faggruppene "...skal være arena for å følge opp utviklingstiltak i henhold til visjon og hovedmål i vår strategiske plan." Våre strategiske tiltak, nevnt i punkt 3.2 i notatet, kan vi ikke se blir bedre ivarettatt ved organisering i faggrupper. For større tverrfaglig prosjekter vil faggruppene måtte settes sammen fra prosjekt til prosjekt, så her vil en fast faggruppe fungere mot sin hensikt. Vi samarbeider allerede med kolleger i andre fag både gjennom teamene og tvers av team- og seksjonstilknytning. Vi nevner her det tverrfaglige FOU- skriveprosjektet på norsk som eksempel på dette. Vi tror at de virkelig fruktbare samtaler og samarbeidsforhold, som også berører visjoner og hovedmål, oppstår ved at en støtter og styrker de allerede etablerte enhetene, ikke ved organisatoriske grep ovenfra.

Vi er klar over problemet med småseksjoner, men kan ikke se at det løses med faggruppeorganisering. Gode løsninger på dette problemet, må i første rekke diskuteres i de seksjonene det gjelder.

Innføring av enda et organiseringsnivå vil dessuten medføre mer byråkrati og mer møtetid. Så lenge vi fortsatt har våre fagkurs og dessuten det tverrfaglige teamsamarbeidet, vil det være lite tid og overskudd til å delta i større faggruppemøter. Vi vil også peke på at en organisering i større faggrupper vil medføre behov for egne fagkontakter under faggruppelederne, kontakter som tar seg av fagspesifikke oppgaver (fagplanarbeid, ledelse av seksjonens FOU-møter, eksamensoppgaver, sensoravtaler, vikaroppgaver) og henvendelser (forespørsler om kursholdere, studieinnhold m.m.) som seksjonslederne nå tar seg av. Dette vil i praksis kunne medføre at samlet ressursbruk til faglig administrasjon vil bli større enn i dag. Vi viser her til erfaringer fra høyskoler som har innført en slik ordning og senere modifisert den (Høgskolen i Hedmark). Vi kjenner oss ikke igjen i beskrivelsen av seksjonslederfunksjonen i punkt 3.1 som "et henvendelses- og koordineringspunkt". Vi opplever at seksjonsledernes betydelige innsats er underkjent slik forholdene er i dag, sett i forhold til teamlederressursen.

For norskseksjonen

Beret Wicklund og Peer Harry Bjørkeng

Vedlegg 5:**Om FAGLIG ORGANISERING VED AVDELING FOR LÆRER- OG TOLKEUTDANNING**

Gjelder utdrag fra utsendt notat, spesielt det blåfargede [understrekede]:

"Det er organisk sammenheng mellom bevilgningsfinansiert og eksterntfinansierte aktiviteter. Lærerutdanningen vår har en omfattende oppdragsfinansiert virksomhet, uten at denne har en faglig ledelse. Av denne grunn bør derfor oppdragsdelen være ledet av en egen programansvarlig. Eventuelt kan vi inkorporere oppdragsdelen til en av de to programansvarlige på lærerutdanningen. Det er likevel ikke nødvendig å foreta en slik endring nå. Vi har en midlertidig ordning ved at det er utpekt en egen prosjektleder for Kunnskapsløftet. Denne personen arbeider tett sammen med de programansvarlige og den administrative koordinatoren for området."

Faglig ledelse for oppdragsvirksomheten må ikke nødvendigvis organiseres i et programområde. Men det bør være sikret som en **funksjon**; ikke som her beskrevet via en midlertidig ordning som utpekt prosjektleder for Kunnskapsløftet. Vi har behov for en mer langsiktig og kontinuerlig funksjon som både innarbeider og sikrer forankring, legitimitet og samspill med resten av organisasjonen for oppdragsvirksomheten i sin helhet.

Oppdragsvirksomheten har behov for tett samspill med programområdene både for lærerutdanning, tegnspråk- og tolkeutdanning samtidig som det bør samspilles gradvis mer med FoU. Oppdragsvirksomheten gir mange muligheter for utvikling og læring i egen organisasjon, men pr i dag mangler vi funksjonen som sikrer den faglige samordning og kvalitet.

vennlig hilsen
Grete Sande
rådgiver oppdragsvirksomheten

Vedlegg 6:**Høringsnotat sendt til alle tilsatte ved avdelingen**

HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG
 Avdeling for lærer- og tolkeutdanning
 06.05.06
 Arnulf Omdal

FAGLIG ORGANISERING VED AVDELING FOR LÆRER- OG TOLKEUTDANNING
INNLEDNING**1.1 Bakgrunn**

Avdelingsstyret har bestemt at det skal gjennomføres "... en evaluering av den faglige organiseringen innen programområdene innen utgangen av vårsemesteret 2006" (sak A 28/05). Da vedtaket ble fattet var Avdelingsstyrets referanseramme selve *tilskjæringen* av programområdene ved avdelingen: Er denne tilskjæringen hensiktsmessig, eller kunne en tenke seg andre programområder som bedre egnet?

Siden Avdelingsstyret i ny strategisk plan 2006-2010 har fastsatt at vi skal "*organisere våre fagmiljøer i større faggrupper i tett samarbeid med praksisfeltet*", faller det naturlig å inkludere en foreløpig vurdering av fagmiljøer/fagseksjoner i denne gjennomgangen.

1.2 Videre behandling

Dette notatet vil bli lagt til grunn for Avdelingsstyrets behandling i møtet **8. juni 2006**. Det sendes ut til alle seksjoner, som inviteres til å komme med korte høringsuttalelser. Nærmere beskrivelse av høringselementene gis i avsnitt 1.3. Uttalelsene sendes på epost til kirsti.klokkerhaug@hist.no og arnulf.omdal@hist.no innen **onsdag 31. mai d. å**

Det er satt av tid til et eget høringsmøte på Rotvoll med utgangspunkt i dette notatet **torsdag 1. juni kl 14.30**.

1.3 Sammendrag: Drøftings- og høringstema

Med utgangspunkt i nedenstående gjennomgang bes fagseksjoner – og eventuelt team – om å gi en kort høringsuttalelse på følgende tema (helst ikke mer enn 2 sider):

- 4. Det foretas ingen endring av programområdene på allmennlærerutdanning. De to programområdene skal fortsatt være:
 Programområde 1. – og 2. studieår
 Programområde 3. – og 4. studieår**
- 5. Programområdet tegnspråk og tolkeutdanning fortsetter uendret.**
- 6. FoU som programområde avvikles med virkning fra 01.08.06. Funksjonen som FoU-leder forsetter uendret som stabsfunksjon under dekan.**
- 7. Det opprettes en stabsfunksjon knyttet til arbeidet med utvikling av og rekruttering til mastergradsstudier med virkning fra 01.08.06**

8. I henhold til tiltak i Strategisk plan 2006-2010 organiseres dagens fagseksjoner i et mindre antall faggrupper. Faggruppene skal være arena for å følge opp utviklingstiltak i henhold til visjon og hovedmål i vår strategiske plan. Endelig sammensetning av faggruppene, ledelse og mandat for deres arbeid fastsettes innen 1. februar 2007.

9. Andre kommentarer

Her kan en gjerne skrive noen korte kommentarer til sider ved programområdene og/eller faggrupper som en gjerne ønsker å kommunisere videre.

II. PROGRAMOMRÅDENE – EN VURDERING

2.1 Tilskjæring av programområdene

Høgskolestyret har bestemt at den faglige virksomheten skal organiseres i programområder (HS-sak 17/03). Områdene fastsettes av avdelingsstyrene. Opprinnelig fastsatte vårt avdelingsstyre disse programområdene (sak A 36/03):

- allmennlærerutdanning
- tegnspråk – og tolkeutdanning
- FoU
- mastergradsutdanning

Senere vedtok Avdelingsstyret en justering ved at allmennlærerutdanning ble delt i to programområder, slik at følgende programområder gjaldt når ny faglig ledelse tok til 1. januar 2004 (vedtatt i sak A 67/03):

- allmennlærerutdanning 1. – 2. studieår
- allmennlærerutdanning 3. – 4. studieår
- tegnspråk – og tolkeutdanning
- FoU
- mastergradsutdanning

Med virkning fra 01.08.05 har vi kuttet ut programområdet mastergradsutdanning. Avdelingsstyret ble informert om denne endringen i møte 7. juni 2005. Det kom ingen innsigelser på denne justeringen. Bakgrunnen var at det viktigste utviklingsarbeidet med nye mastergrader var gjennomført. De fleste er nå i drift. Naturfag fagdidaktikk settes i gang høsten 2006. Dekan har ivarettatt dette arbeidet fra høsten 2005.

Programansvarlig er utpekt av dekan

Programansvarlige er utpekt av dekan etter samråd med avdelingsstyret. Denne prosedyren er fastsatt av Høgskolestyret. Programansvarlige står direkte ansvarlig overfor dekan. Vår avdeling har definert programansvarliges oppgaver, rolle og myndighetsområde i egne funksjonsbeskrivelser. Funksjonsbeskrivelsene finner en på

http://www.alt.hist.no/adm/avdstyre/funksjonsbeskrivelser_progransv.pdf

2.2 Endring av intern organisering av allmenlærerutdanningen ved ALT

Etter at ny allmennlærerutdanning trådte i kraft i 2003 har avdelingen foretatt en betydelig omorganisering. Bakgrunnen er knyttet til Norgesnettsrådets evaluering av lærerutdanningene (2002). I evalueringen er allmennlærerutdanningen utsatt for sterk kritikk som for øvrig er blitt gjentatt i St.meld. 16 (2001-2002) Kvalitetsreformen. Om ny lærerutdanning. Mangfoldig-krevende-relevant, og St. meld 30 (2003-2004) Kultur for læring. Noen sentrale punkter i kritikken er:

- For lite samarbeid og sammenheng mellom praksisfeltet og høgskolen. Høgskolene tilrås å styre mer av FoU arbeidet mot praksisfeltet.
- Uklare organisasjonsstrukturer og ledelse i lærerutdanninga gir diffuse mål og manglende felles visjoner, kvaliteten i utdanninga blir for personavhengig.

- Mangelfull kvalifisering av studentene på sentrale kompetanseområder innenfor dagens lærerrolle, som for eksempel: Klasseledelse, teamsamarbeide, skole/hjem samarbeide, avtaleverk, skoleorganisering og ledelse av foreldremøter.
- Organisering og gjennomføring av praksisopplæring må knyttes til den enkelte skole, og ikke som rådende praksis innenfor øvingslæreravtalen (på dette tidspunktet) til enkelte øvingslærere.

Vår interne omorganisering av lærerutdanningen var i hovedsak knyttet til det andre punktet, delvis også det første. Som det framgår av kritikken i det andre punktet, kunne den faglige ansvars- og styringslinjen forvitte gjennom et stort antall reelle beslutningsdeltakere. Å ha reell myndighet og ansvar var ikke lett i en slik situasjon. Det var nødvendig å få til en organisering som la til rette for en reell faglig ansvarslinje, og et likt tilbud for alle studenter. Gjennom den endringen som ble gjort for allmennlærerutdanningens obligatoriske del (1. og 2. studieår), er følgende arbeidsfordeling lagt til grunn ved ALT:

- Programansvarlige styrer og koordinerer alle aktiviteter gjennom studieåret, i balansen mellom perspektiver, felles tverrfaglige opplegg, konsentrerte fagperioder, undervisvurderinger osv, i henhold til beslutninger av overordnet myndighet. Det utøvende leddet blir teamlederne på hvert årstrinn.
- Teamene er ikke sjølstyrte. Bare innenfor de rammene som gjelder for trinnet samlet, fastsatt av programansvarlig, får teamene sjøl fullmakt til å finne de praktiske løsningene internt blant fagteamet.
- Det er fastsatt funksjonsbeskrivelse for programansvarlig, og arbeidsbeskrivelser for teamledere og for oppfølgingslærer. Beskrivelsene tydeliggjør ansvar, grenseoppganger og arbeidsoppgaver. Beskrivelsene for programansvarlige finnes som nevnt http://www.alt.hist.no/adm/avdstyre/funksjonsbeskrivelser_progransv.pdf. Arbeidsbeskrivelsene for teamledere og for oppfølgingslærere finner en hhv på http://www.alt.hist.no/adm/avdstyre/teamleder_fastsatt_240604.pdf og på http://www.alt.hist.no/adm/avdstyre/oppfolginglaerer_fastsatt_240604.pdf

2.3 Organisasjonsendringer i en kunnskapsorganisasjon

Vi har gjennomlevd 3 betydelige endringer de senere årene:

- Ny organisasjonsmodell ved HiST, som inkluderer en auke fra 5 til 7 avdelinger, og ordningen med intern avdelingsorganisering i egne programområder (jfr pkt 2.1 over)
- Ny administrasjonsmodell ved HiST ("ADM2003"), der dekanene nå bare har en mindre administrativ stab til disposisjon, mens høgskoledirektøren er direkte ansvarlig for studieadministrasjon, lokalers drift, arkiv og IKT/drift.
- Ny organisering av allmennlærerutdanningen ved ALT (jfr pkt 2.2 over)

I vår selvevaluering til NOKUTs evaluering av allmennlærerutdanning (april 2005) kom det fram kritikk fra det vitenskapelige personalet mot sider ved disse endringene (diffus saksgang, frykt for at seksjonene mister tidligere rolle og status, mot team og program mv.). Dette er ikke overraskende:

- I enhver organisasjon vil det være skepsis, evt. motstand, mot organisatoriske endringer. Dette er ett av de mest entydige og åpenbare funn som internasjonal forskningslitteratur gir oss. I denne sammenhengen må det påpekes at lærerutdanningene tradisjonelt ikke har hatt ordninger med mellomledere (instituttledere, studieledere o.l.). Hos oss på vår avdeling representerer derfor programansvarlig-funksjonen i så måte noe helt nytt.
- Allmennlærerutdanningen har alltid levd i spenningen mellom fag og profesjon ("helhet og sammenheng"). Ny intern organisering ved ALT setter derfor på spissen kampen om hegemoni mellom fagseksjoner og den helhetlige styringen i program/team.
- De betydelige endringene ved HiST og ved ALT er blitt gjennomført med til dels stor labilitet/vakanser personalmessig i sentrale faglige og administrative funksjoner ved vår avdeling.

2.4 Harmonisering av programområder ved HiST

Siste år har ledergruppa i HiST diskutert kriterier for programområder, blant annet som ledd i harmonisering av rollen til programansvarlig. En har nå en omforent forståelse av at et programråde skal

være en grunnutdanning/et utdanningsprogram. Dette innebærer at en programansvarlig skal ha arbeidslederfunksjon.

ALT har et programområde der programansvarlig ikke har en slik arbeidslederfunksjon, nemlig FoU. Ut fra den omforente harmoniseringsdiskusjonen i ledergruppa ved HiST er det naturlig at ALT avviker FoU som et formelt programområde. Det vil være en formalendring, ingen substansiell. Funksjonen med FoU-leder vil fortsette, og da i form av en stabsfunksjon direkte under dekan, slik ordningen var tidligere ved vår avdeling. Det tidligere programområdet mastergradsutdanning hører formelt til samme kategori som FoU.

2.5 Hva bør være framtidige programområder ved ALT?

Dekan viser til overstående gjennomgang og legger følgende vurderinger til grunn for hvilke programområder vi bør ha i tida framover:

A) Allmennlærerutdanningen

Allmennlærerutdanningen som *bevilgningsfinansiert* (ordinært) program bør fortsatt bestå av 2 programområder. Begrunnelsen er at våre budsjettfinansierte lærerutdanninger er omfattende. Det at vi har to programansvarlige for allmennlærerutdanningen, har også vist seg å være hensiktsmessig. To er et team, som utfyller hverandre.

Det er organisk sammenheng mellom *bevilgningsfinansiert* og *eksternfinansierte* aktiviteter. Lærerutdanningen vår har en omfattende oppdragsfinansiert virksomhet, uten at denne har en faglig ledelse. Av denne grunn bør derfor oppdragsdelen være ledet av en egen programansvarlig. Eventuelt kan vi inkorporere oppdragsdelen til en av de to programansvarlige på lærerutdanningen. Det er likevel ikke nødvendig å foreta en slik endring nå. Vi har en midlertidig ordning ved at det er utpekt en egen prosjektleder for Kunnskapsløftet. Denne personen arbeider tett sammen med de programansvarlige og den administrative koordinatoren for området. Mot denne bakgrunn foreslås følgende:

Det foretas ingen endring av programområdene på allmennlærerutdanning. De to programområdene skal fortsatt være:

- ***Programområde 1. – og 2. studieår***
- ***Programområde 3. – og 4. studieår***

B) Tegnspråk og tolkeutdanning

Dette programområdet foreslås uendret. Per i dag består det av ca 10-15 faglig tilsatte, og det har en relativt omfattende eksternfinansiert virksomhet. De oppdragsbaserte aktivitetene så vel som de budsjettfinansierte ledes av programansvarlig. Det foreslås derfor:

Programområdet tegnspråk og tolkeutdanning fortsetter uendret.

C) Stabsfunksjon innen FoU

Det vises til avsnitt 2.4 over. I henhold til høgskolens harmoniseringsarbeid avvikles FoU som formelt programområde. Funksjonen som FoU-leder fortsetter som stabsfunksjon under dekan.

FoU som programområde avvikles med virkning fra 01.08.06. Funksjonen som FoU-leder forsetter uendret som stabsfunksjon under dekan.

D) Stabsfunksjon innen mastergradsutdanning

Mastergradsutdanningen ved avdelingen bør igjen få et særskilt fokus. Denne oppmerksomheten skal primært knyttes til framtidig rekruttering til våre egne og samarbeidende studier, ved siden av utvikling og iverksetting av nye studier. Aktuelle studier i så måte vil være tegnspråk og muligens et pedagogikk-relatert studium. Rekrutteringen til våre masterstudier er svært bekymringsfull. Det er derfor viktig at vi prioriterer noe midler til en stabsfunksjon (ikke programansvarligfunksjon, jfr pkt 2.4 over) til dette området.

Det opprettes en stabsfunksjon knyttet til arbeidet med utvikling av og rekruttering til mastergradsstudier med virkning fra 01.08.06

2.6 Økonomiske konsekvenser

I utgangspunktet har justeringene konsekvens for stabsfunksjonen knyttet til mastergradsutdanning, i form av del av stilling/frikjøp av stilling.

III. FAGGRUPPER INNEN LÆRERUTDANNINGEN VED ALT

I avdelingens ferske *Strategisk plan 2006-2010* (vedtatt 18. april 2006) har Avdelingsstyret målbåret at vår organisasjon ...

... skal være en utviklingsarena for medarbeidere, studenter og samarbeidspartnere. Vi skal tilby et godt fysisk og psykisk arbeidsmiljø. Kritiske indikatorer skal være kvalitetsutvikling, service, omstillingsevne og omdømme ...

Som ett av flere strategiske tiltak for å nå disse målene er at vi skal *"organisere våre fagmiljøer i større faggrupper i tett samarbeid med praksisfeltet"*. Tiltaket innebærer to forhold:

- a. Våre 11 nåværende fagseksjoner organiseres inn i et mindre antall faggrupper.
- b. Praksisfeltet skal være inkludert i arbeidet i faggruppene.

3.1 Dagens fagseksjoner på lærerutdanningen

Vi har i dag 11 fagseksjoner på lærerutdanningen: Engelsk, KRL, Kroppsøving, Kunst og håndverk, Mat og helse, Matematikk, Musikk, Naturfag, Norsk, Pedagogikk, og Samfunnsfag.

Forskjellene i størrelse på seksjonene har økt betydelig de senere årene. Per i dag har seksjonene fra 1 – ca 20 tilsatte. Matematikk, Naturfag, Norsk og Pedagogikk har fra om lag 10 tilsatte og mer. Kunst og håndverk, Mat og helse og Engelsk har alle under 3 hele stillinger hver. I mellomstadiet er KRL, Kroppsøving, Musikk og Samfunnsfag med en 3-4 stillinger hver. Avdelingen har ingen seksjon for Drama.

Alle fagseksjoner i norsk lærerutdanning har en lang tradisjon med egne seksjonsledere. På enkelte høyskoler er denne funksjonen ganske klart definert, med til dels omfattende oppgaver. Andre steder er seksjonslederfunksjonen et henvendelses- og koordineringspunkt, som hos oss.

3.2 Oppgaver for framtidige faggrupper – hva forteller strategisk plan?

Et sentralt siktepunkt er at de framtidige faggruppene blir en arena og et verksted for faglig utviklingsarbeid, som er i tråd med vår visjon og våre overordnede mål. Vår nye strategiske plan forteller oss noe i hvilken retning avdelingen vår vi skal gå i tida framover. Visjonen vår har profesjonsperspektivet som kjerne: *"Vi utvikler kunnskapsrike og reflekterte profesjonsutøvere."* Våre satsingsområder på lærerutdanning er skolefag og fagdidaktikk, skoleledelse og skoleutvikling, og tilpasset opplæring, inkludering og flerkulturalitet. I stor grad vil disse gjennomsyre alle fag og fagområder i lærerutdanningen.

Flere av våre *strategiske tiltak* peker mot viktige utviklingsområder for avdelingen, der større faggrupper på lærerutdanningen kan være hensiktsmessige arenaer for det faglige arbeidet:

- *prioritere faglig nyutvikling innen satsingsområdene, og sikre relevans ved å trekke inn praksisfelt og studenter i arbeidet*
- *føre tilbake kunnskap og kompetanse fra masternivå til vår øvrige virksomhet*
- *utvikle veiledningskompetansen*
- *bruke kvalitetssystemet som et sentralt verktøy i utviklingen av læringsmiljøet og*
- *studiekvaliteten*
- *prioritere praksisrettet forskning og større, tverrfaglige prosjekter*

- bygge opp robuste forskningsmiljøer, og øke fokus på forskning og utvikling gjennom egnede fora, kursing, erfaringsoverføringer og støttestrukturer
- bedre mulighetene for kontinuerlig forsknings- og utviklingsarbeid i perioder av arbeidsåret
- øke utvekslingen av tilsatte med utvalgte utenlandske læresteder og bygge opp internasjonale nettverk
- bruke den utadrettede virksomheten systematisk som kilde til intern kompetanseoppbygging, både kollektivt og får den enkelte
- utvikle hensiktsmessige arenaer for erfaringsoverføring og kunnskapsdeling
- forankre tilsattehospitering i praksisfeltet som ordinær aktivitet

Skal faggruppene bli en robust arena for arbeid med utdanning, studiekvalitet, FoU mv, betinger det en bred faggruppe med hensiktsmessig sammensetning.

3.3 Framtidige faggrupper ved avdelingen

Når fagseksjoner skal fusjoneres i større faggrupper, må vi uvilkårlig forholde oss til både faglig så vel som pragmatiske kriterier. Ett pragmatisk kriterium vil være balansen i størrelsesforholdet. Det betyr ikke at faggruppene skal ha tilnærmet like store i antall tilsatte. Men skålvakta betyr noe i en organisasjon.

Rene faglige kriterier vil inkludere prinsipper som faglig beslektethet (i en eller annen utstrekning), universitetsbaserte fakultetstilnærminger (som i seg sjøl ikke er naturgitte), eller prosjektbaserte ønsker for å profilere et spesifikt faglig særtrekk ved organisasjonen.

En tradisjonell universitetsfakultær tilnærming ville raskt gruppert seksjonene i fagsekkene humaniora, realfag og samfunnsfaglige områder. Kan hende ville det blitt problemer med å plassere en og annen fagseksjon etter den formelen.

Skal vi derimot tar et grep i forhold til vår profesjonsforankring, kunne en sett for seg andre utganger. Her spilles ut to eksempler som må stå for det de er, nemlig eksempler som kan spille opp til en nærmere diskusjon om kriterier for faggruppe-sammensetningen.

Eksempel 1:

Faggruppe	"Språk- og samfunnsfag"	"Praktiske og estetiske fag"	"Realfag"	"Pedagogikk"
Bestående av dagens	Engelsk Norsk KRL Samfunnsfag	KH Musikk Mat og Helse Kroppsøving	Matematikk Naturfag	Pedagogikk
Tilsatte, ca	20-24	10-11	18-20	18-20

Eksempel 2:

Faggruppe	"A"	"B"	"C"	"D"
Bestående av dagens	Engelsk Norsk KH Musikk	Mat og Helse Kroppsøving Naturfag	Matematikk	KRL Samfunnsfag Pedagogikk
Tilsatte, ca	16-18	14-16	10-12	26-30

Jeg tror det er viktig at vi neste år bruker tid på å få avklart faggruppene og utviklingsoppgavene. Denne avklaringen bør vi bruke en del tid på.

3.4 Vi bør konsentrere funksjoner

Vår avdeling har mange funksjoner spredt på en rekke faglig tilsatte innen lærerutdanningen, i et omfang som ikke står i forhold til volumet på virksomheten vår (antall studenter og tilsatte):

- Programansvarlige, Teamledere/Trinnledere, Seksjonsledere, Samlingsstyrere i enkelte seksjoner, Skikkethetsansvarlig, Internasjonal koordinator

Innsatsen som nedlegges er stor fra de som innehar disse funksjonene. Men spredningen fører til vanskelige kommunikasjons- og beslutningslinjer. Uklare ansvarsområder i de mange grenseflatene er en uønsket, men naturlig følge av det funksjonslappeteppet vi har her på Rotvoll. Et mål med endringen av den faglige organiseringen bør derfor være at vi får klarere linjer og bedre konsentrasjon av funksjonene, som gjør det lettere for våre studenter, tilsatte og andre interne/eksterne brukere å kunne orientere seg.

3.5 Oppsummering: Faggrupper og faglig arbeid i faggruppene

Det foreslås følgende:

- ***I henhold til tiltak i Strategisk plan 2006-2010 organiseres dagens fagseksjoner i et mindre antall faggrupper. Faggruppene skal være arena for å følge opp utviklingstiltak i henhold til visjon og hovedmål i vår strategiske plan.***
- ***Endelig sammensetning av faggruppene, ledelse og mandat for deres arbeid fastsettes innen 1. februar 2007.***
